

GAZETA TRANSILVANIEI

Inseratele se rimesc la administraţie. Preţul după tarif şi învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branicea & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Văgărăşan.

Redacţia şi administraţia:
Strada Prundului Nr. 15.

Vatra Luminoasă.

În soarta românilor din Ungaria, a fost scris, ca adevărata înfrăiere româno-maghiară să se înfăptuiască, în momentele aceste măreţe de apărare a existenţei şi mult iubitei noastre patrii, afară pe câmpurile de luptă, departe de vatră, de bravii noştri flăcăi şi viteji maghiari.

Frăţia aceasta de sânge cu temelii vecinice, ne reaminteşte înfrăierea româno-maghiară din Arad, din ziua sfântului Ilie, din 20 Iulie v. 1899, care pentru noi românii de sub coroana Sf-tului Ştefan este o zi de sărbătoare mare şi care de s'ar fi luat la timp în serios şi în România, ar fi o zi de sărbătoare naţională pentru toţi românii, de pe globul pământului.

Este de remarcat, că înfrăierea de atunci s'a făcut de un om, care tocmai în aceste clipe istorice conduce barca statului, spre fericirea patriei noastre.

Contele Ştefan Tisza, ministru-preşedinte.

Acest mare bărbat politic, a cărui valoare de cea generaţie viitoare vor putea-o recunoaşte în întregime, acest om cu voinţa sa de fer şi privirea sa clară, ales de soarta a conduce trebile monarhiei în cele mai grele zile, când o lume întreagă a dat năvală asupra noastră şi a aliaţilor noştri, acest om a deslegat din timp problema româno-maghiară, care dacă ar fi fost înţeleasă la timp de cei chemaţi, ar fi dus întreg neamul românesc alături cu unghiul la mărire şi fericire.

Înfrăierea de atunci s'a făcut cu ocazia instalării, în secolul episcopesc din Arad, a arhimandritului Iosif Goldiş, vicar episcopesc din Oradea Mare şi fost deputat guvernamental în dieta ţării.

Instalarea, care s'a făcut cu mare solemnitate a fost asistată de mai mulţi deputaţi maghiari, în frunte cu contele Tisza, cari au participat cu toţii la banchetul dat în onoarea zilei.

Cuvântarea contelui Tisza din această zi va rămâne memorabilă pentru totdeauna, pentru că cuvintele rostite, compun făclia care va lumina pentru vecie drumul politice noastre.

„Naţiunea maghiară are misiune mare de îndeplinit, pe care însă numai împreună cu aliatul ei natural o poate împlini, împreună cu neamul românesc. Pentru neamul românesc iarăşi nu este alt mod de fericire, decât înfrăierea cu maghiarii. Să se dea flecăruia aceea, ce e al lui şi atunci, înţelegându-ne unii cu alţii, unindu-ne în bună înţelegere, nici porţile iadului nu ne vor putea birui!”

Frăţia şi buna înţelegere, asta este vatra luminoasă, cu care ne alegem din războiul acesta teribil.

Că așa este ne-o dovedește victoria armelor noastre, despre care contele Tisza a zis, că înfrăierea inferiului nu le va putea birui.

Frăţia fiilor noştri şi a confrăţilor noştri maghiari își revarsă focul de iubire frătească și asupra celor rămași acasă și în conlucrare comună pentru izbânda finală, ne vedem datoria noastră cea mai înaltă, spre a respecta astfel pactul sacru de sânge, încheiat afară pe câmpul cinstei și onoarei.

Că așa va fi asta o garanțază noul nostru metropolit Mangra, care în ziua serbarei înfrăierii din Arad, a arătat asemenea calea cea bună și dreaptă, pe care trebuie să urmărim: *biserica*. „Scoopuri nobile nu poate realiza nime fără biserica, reprezentată prin cler și popor.”

Poporul românesc din Ungaria, își urmează păstorul său luminat, înfrăiți cu contele Tisza, în deplină convingere, că numai în modul acesta, urmărind calea croită de acești doi bărbați, va ajunge la fericire și prosperitate, spre vatra cea luminoasă, care ne va însufleți și în viitor, de a desvolta forțele noastre în favoarea neamului și a patriei noastre neperitoare.

Amintiri din „România mare.”

RAPORTUL

Locuitorului de primar Friedrich Fabrics, din Braşov, din timpul ocupării oraşului liber reşese Braşov prin duşmanul român, dela 29 August până la 8 Octombrie 1916.

Ca administratorul de atunci al averii fundaţiunii feldiorene a lui Rudolf care, în cifră rotundă, se urcă peste 350,000 cor., mi-a fost cu putință, să pun în siguranță această avere, din neînțelegerea duşmanului. În urma acestui fapt, m'am adresat la diferitele bănci braşovene, spre a primi această avere spre depunere; niciuna însă n'a fost aplicată totuși, de a mai primi depuneri, deoarece averea lor o trimiseseră deja și astfel nu mai voiau să primiască alte valori.

Totuși mi-a reușit însă, prin filiala băncii generale ungare de credit din Braşov, să depun această avere și în chipul acesta să o pun în siguranță la această bancă, în Budapesta.

Tot cu această ocaziune am adresat eu întrebarea, dacă banca nu ar primi și întreaga avere a oraşului însuși, averea fondurilor oraşenești și a scoanului orfanal spre transportare la Budapesta și după o convorbire telefonică prealabilă a filialei cu centrala din Budapesta, mi s'a dat răspunsul, că institutul ar fi aplicat de a primi chiar și întreaga avere a oraşului spre depunere.

Domnul primar Dr. Carol Ernst Schnell, foarte mulțumit cu aceasta, își dete, imediat, aprobarea sa, după ce primi permisiunea din partea Dlui comite suprem și, pe cale telegrafică și din partea Dlui ministru de interne, ca întreaga avere să fie predată băncii de credit.

Astfel fu pusă în siguranță partea principală din averea oraşului, în valoarea de circa 6-7 milioane cor., cu vreo 14 zile înainte declarării războiului românesc, la Budapesta.

Când în noaptea de 27 spre 28 August urmă declararea de războiu a României și eu, în urma aceasta fui pus în serviciu oficial, funcționarii casei oraşenești erau ocupați cu aceea, ca restul mai mic ce mai rămăsese din averea oraşenească să-l împacheteze, spre a-l pune în siguranță, ducându-l la Budapesta, la refugiu, ce era gata de executat.

Ca referent în afacerile oficiului oraşeneş de amanetare, aveam ca temă de rezolvire de a lua pașii necesari spre ascunderea oficiului de amanetare în acești napte, și după ce deja totul pregătisem în stil mare, fură împachetate prețioasele în lăzile goale, anume pregătite, și transportate cu niște căruțe de gunoier oraşenești, comandate în acel scop, la gara și de acolo la Budapesta.

Ascunderea averii oraşului s'a încheiat cu aceasta. După ce Domnul primar se afla tocmai în etatea serviciu-

ciului îndatorat militar, atunci trebui, ca eu, mai bătrân să rămân în oraş, în înțeleșul ordinațiunii existente, ca ales locuitor de primar, ales de reprezentanța oraşului. În timp Dl. primarului împreună cu întreg personalul de funcționari, plecă la Budapesta, în decursul zilei de Luni.

Eu luai atunci agendele primarului și primii din averea oraşului suma de 50,000 cor., în bani gata, pentruca să pot plăti pe funcționarii rămași aici, pe întreprinzători și pe văduve. În pretenșiunile lor.

Atunci am avut ocaziune să mă întrețin, neîntârziat, cu colonelul rămas aici al trupelor noastre. Acesta apărură iarăși la mine în cancelarie, orientându-mă, timp de o jumătate de oră asupra stării situației noastre de războiu pe hotarul nostru românesc.

Raporturile erau din oră în oră mai nefavorabile, până ce în fine Luni, după amiază la 1/4 4 ore în 28 August, apărură el cu cuvintele: „Acum îmi vău rămas bun, Dle primar, Eu mă retrag cu trupele mele și mă îndrept spre Sân-Petru, unde am și tunuri, deoarece eu sunt provăzută numai cu batalioane, în timp ce dușmanul dispune de dizizii și va trebui să evit o neferositate vărsare de sânge. Încă la noapte, sau cel mai târziu deodată cu zorile zilei dușmanul va intra în oraş.”

Cu aceste cuvinte, își luă rămas bun colonelul armatei noastre.

Cetățenii și în linia principală membrii rămași aici ai reprezentanței comunale oraşenești, se grupară în jurul meu, ca împreună cu mine să întâmpinăm pe cei veniți și să-mi fie în ajutor. Acelorași le comunicai eu starea faptică, așa că populațiunea întreagă era orientată și pregătită la aceea, că dușmanul va intra, în timpul cel mai scurt.

În noaptea de 28 spre 29 August, populațiunea înspăimântată prin puternice detonături și trezită din somn, și transpusă într-o consternare groaznică. Aceste detonături au străbătut aici dela exploziunile, executate de trupele noastre în retragere.

Imediat după aceste detonături, pe la 2 ore noaptea, s'a anunțat la mine administratorul casei oraşenești de bolnavi, Waldemar Wiener:

Acesta pași la patul meu, cu cuvintele mișcătoare: „Femeia mea a înebunit în urma detonăturilor; eu trebuie să mă refugiez cu ea.”

La avertismentul meu de a rămânea aici și anume din considerare la cei 92 oameni rămași în institut, o parte bolnavi de minte, parte slabi de minte, bătrâni și neputincioși, cari vor trebui a fi îngrijiiți, spre a apăra cazuri de nenorocire, mi-a spus, că nu poate întrelăsa de a rămânea aici. Wiener își părăsi încă în aceeași noapte serviciul său.

Acum mi se ivi mie o grea problemă, ca în mijlocul nopții, să port grije de acești sărmani oameni bolnavi părăsiți, pentru de a-i apăra pe ei și pe cetățenii de orice nenorocire, deoarece eu mă temeam, că acestora, în spaima lor li s'ar putea întâmpla vreo

nenorocire. Eu m'am grăbit atunci, în urma acestui fapt, la poliție; aceasta era însă goală, toți se refugiaseră; până ce în sfârșit în partea dinapoi a curții polițienești întunecoase aflai un organ polițienesc, pe care îl trimisei eu imediat la funcționarul oficiului pentru circulațiunea streinilor, dl Victor Schwarz cu însărcinarea, de a-l chema la mine.

Spre noroc apărură și încă curând după aceasta Dl Schwarz, și se exprimă a fi gata de a-mi ajuta din perplexitatea cea mare și de a lua asupra sa serviciul, de tot strein lui, ca administrator al casei de bolnavi.

I-am pus la dispoziție banii necesari pentru procurarea articolelor de hrană și Schwarz intră, încă în aceeași noapte, în serviciul său.

Schwarz îmi era bine cunoscut ca un funcționar conștient, punctual și diligent; el s'a purtat în modul cel mai bun și acum în timpul cel mai critic și s'a arătat prin aceasta demn de o deosebită recunoștință.

În dimineața zilei de 29 August, când dușmanul încă nu apărură în oraş, apărură eu în oficiul primarului, unde parinții oraşului se adunară din nou în jurul meu.

Aceștia se deciseră, ca o comisiune permanentă să stea în ajutorul meu, așa că de fiecare dată apăreau câte patru domni din mijlocul lor, în cancelaria mea, și să-mi stea la dispoziție, pentruca, dacă va intra dușmanul, acești domni încă să fie de față, respective să aducă încoace și pe alți domni.

În decursul înaintea prânzului veni un suboficer dela armata noastră cu anunțul, că el are să mână de aici toate turmele de vite, pentruca vitele să nu cadă în mâna dușmanului și că, spre scopul acesta, să se pună la dispoziție 40 de mânători de vite.

După aceasta nu mai era posibil, am dat sfatul proprietarilor de vite, ca aceia, cari voesc a fugi, să se ducă împreună cu vitele lor, fiind în același timp și mânători de vite.

Acest suboficer mai anunță, că pe toți bărbații până la vârsta de 55 ani, cari încă nu s'au putut pune în siguranță, îi duce cu sine, pentruca să nu fie duși în prisoare de dușman, în fine mai are de rezolvat problema de a scăpa din nămea dușmanului și material de războiu, ce l-ar mai afla. Aproximativ pe la amiază plecă acest suboficer cu trenul separat, pregătit de el.

După amiază, când pe la 3 ore eu apărușem în oficiu, sosi un domn mai tânăr, cu respiraarea înăbușită, comunicându-mi, că trupele românești ar fi intrat în gară și că colonelul armatelor române l-a însărcinat, ca să chem pe primarul, spre a-i preda orașul. Trupele ar sta afară de gară.

La aceasta lăsa să se sfătuiască imediat câțiva dintre parinții oraşului, fără deosebire de naționalitate, pentruca să ia parte la întâmpinare.

Numai decât se concentrară în jurul meu mai mulți maghiari, sași și chiar și români. Împreună cu mine,

O înfrățită mamă.

Dar astăzi chiar pământul,
Întreg l-aș ocoli;
Ca să-ți găsească mormântul,
În care vei dormi.

Și pe țărâna aspră,
Eu lacrimi voi vărsa;
Și cântă preacurată,
Plângând mă voi ruga.

Tu nu vei ști nimica,
Și nici vei auzi;
Deasupra-mi rândunica,
Duios va ciripi.

Văzduhu'ntreg va fierbe
De bubuit de tun:

Sbura-vor pasărele,
De ceață și de fum.

Și-acolo pe mormântu-ți,
Să rog pe Dumnezeu:
S'aducă oara morții,
S'adorm la capul tău.

Și-o vecinică sunună
Din lauri să mpletesc;
Și-acole împreună
Cu tine s'odihnesc.

Maria Ciungaru
lav.

Pofta de revanșe francesă

Să mai vorbesc de Franța? Ea, nenorocita, a fost mai mult o victimă decât complice în unelirile care a deslănțuit peste lume catastrofa actuală. Ea, de patruzeci și patru de ani, este prada unei obsesii ce se numește *La Revanche* și care o îndeamnă la recucerirea a două provincii pierdute la 1871 și cari de atunci se bucură de o înflorire și de un belșug în necontenită creștere, a căror populațiune, cel puțin în cea mai mare parte, n'are nici cea mai mică dorință de a se întoarce sub legile franceze. Și această obsesie este cu grijă întreținută de oligarhia de financieri, metalurgiști și oameni de afaceri de tot felul, cari dețin în realitate puterea în Franța și au tot interesul ca comanda de material militar să se înmulțească spre a le procura foloase din ce în ce mai mari. Ei mai au interes să fie bine văzuți de Anglia pentruca aceasta să sprijine Franța în

dobândirea de colonii numeroase (deși nu era cu cine să le colonizeze și le ocrotim în chipul cel mai deplorabil), dar în cari se obțin concesiuni miniere și altele de tot felul, dând loc la crearea de societăți pe acțiuni, care, dacă ruinează pe acționarii lor, îmbogățesc pe fondatori. Aceiași oameni sînt cei mai aprigi partizani ai alianței cu Rusia, căci ei au cîștigat și cîștigă mereu bani mulți și buni cu prilejul numărărilor împrumuturi rusești, împrumuturi cari au înghițit 16 miliarde, luate din „colțul de lină francez”, și cu acela al marilor comande de material de războiu făcute fabricelor franceze.

De repetate ori întins-a Wilhelm al II-lea mina Franței spre încheierea unei înțelegeri cinstite, dar o asemenea înțelegere fu combătută cu ultima energie atât de Anglia și de Rusia, ale căror scopuri ar fi devenit irealizabile, cît și de oameni de afaceri, a căror speranță de noue cîștiguri urieșe le-ar fi distrus pentru viitor.

Să nu se uite, că cap al statului în Franța astăzi este avocatul care acum cînsprezece ani, a venit la noi pentruca să susție, în schimbul unei grase simării, pretențiunile nedrepte ale escrocilor Hallier, împotriva statului român, înaintea unui tribunal *ad-hoc*, impus României de financiarul francez.

Fiind Franța astfel călăuzită, nu trebuie să ne mirăm dacă o vedem vîrșindu-și sîngele și cheltuiindu-și comorile sub împoldul nălucirii că va recuceri Alsacia și Lorena, dar în realitate pentru stabilirea monopolului industrial și comercial al Angliei, pentru întinderea barbarului despotism muscălesc asupra întregului Orient și pentru proccuparea unei mini de financiar laconi.

Provocatorii războiului actual sînt deci Rusia, Anglia și oamenii de afaceri, în a căror mini au încăput destinele bietei Franțe, nu împăratul Wilhelm care trece acum prin momente grele numai fiindcă a fost prea mare iubitor de pace.

mergeau în rândul prim preotului-protopop D. Franz Herfurth și cel catolic Iosif Meisel, urmând apoi mulți alții.
Merserăm până la așa numita rafinare din naimea gării, unde trupa românească postată acolo ne opri cu instrucțiunea, că trebuie să așteptăm aici pe D-nul colonel, care va sosi imediat.

Va urma!

Calendarul Asociațiunii pe anul 1917.

A eșit de sub tipar și se poate procura de la biroul Asociațiunii, Strada Șaguna Nr. 6 în Sibiu — Nagyszeben: **Calendarul Asociațiunii pe 1917.** Se vinde cu prețul de 60 fl. plus 10 fl. porto postal. Librăriilor și altor vânzători, la comanda mai mari, li se dă rabatul cuvenit.

Calendarul Asociațiunii e cel mai bogat în cuprins și cel mai bine întocmit pentru trebuințele de tot felul ale poporului nostru.

Pe lângă însemnarea zilelor și serbătorilor de peste an, arată umblarea vremii și somnile de timp, întunecimile de soare și de lună, și cuprinde povești economice pentru fiecare lună.

Cuprinde mai departe: taxele de poștă și telegraf, taxele de timbre și mărcile postale după tariful cea nouă; tabela pentru socotirea intereselor, și târgurile.

Calendarul Asociațiunii cuprinde o lectură bogată și aleasă: Povestiri frumoase, sfaturi înțelepte, pilduri folositoare, poezii, proverbe și glume de tot felul, toate scrise și întocmite pentru înțelesul tuturor.

Calendarul e înfrumusețat cu 15 chipuri dintre cele mai alese: Regele cel mort Francisc Iosif I. Regele actual Carol IV, și Regina Zita; Mitropolitul Ioan Meșianu, Episcopul Dr. Vasile Hosszu, poetul Andrei Mureșianu, fostul director al gimnaziului din Brașov Virgil Onișu, colonelul Dănilă Pop, vice-coloneli Victor Russu și Ioan Voicu, și altele.

Calendarul Asociațiunii să nu lipsească din nici o casă românească, și fiecare Român să-și facă datoria să aibă la casa sa un sfătuitor bun și înțelept, cum e Calendarul Asociațiunii pe anul 1917.

Cel ce dorește să aibă Calendarul Asociațiunii, să grăbească al comanda de la

„Biroul Asociațiunii”, Nagyszeben — Sibiu, Str. Șaguna 6

Știri diverse.

O expoziție de încoronare în Budapesta. Muzeul național din Budapesta organizează în luna viitoare o expoziție a tuturor obiectelor și rechințelor, cari au fost folosite la serbările încoronării. Pentru a mări splendoarea acestei expoziții și interesul marelui public pentru ea, vor fi expuse și toate costumele naționale maghiare ce le-au purtat doamnele de curte la aceste serbări. S'a făcut un demers pentru a obține pentru această expoziție și rochia reginei precum și costumul micului principe moștenitor. Și ornatele de gală ale primatului și episcopilor vor fi expuse la expoziție. Venitele materiale vor servi pentru un scop filantropic în legătură cu războiul.

Prim ministrul austriac la Budapesta. Conteul Enric Clam-Martinić, a sosit ieri după amiază în Capitală și de la gară a plecat direct în palatul ministrului-prezidiu la contele Ștefan Tisza, cu care a avut o conferință mai lungă, în prezența ministrului de finanțe dr. Tejeszky. Cu trenul de seara, prim ministrul austriac s'a întors la Viena.

Contonarul poștelui Arany. La 2 Martie se împlinesc o sută de ani de când marele poet ungar Ioan Arany a văzut lumina zilei în Salonta Mare. Orașul acesta s'a hotărât să organizeze mari serbări cu ocazia acestei aniversări.

Darul unui conte pentru honvezi viteji. Ministrul de honvezi a exprimat mulțumirea sa contelui Emerich Karoly pentru fundațiunea lui de 200.000 coroane înființată în favoarea a 12 soldați din honvezime distinși cu medalia de aur pentru vitejie.

Albert Niemann cel mai celebru cântăreț ce l'a avut maestrul compozitor Richard Wagner, pentru intruparea creațiilor lui celebre: *Tanhäuser, Lohengrin, Siegfried* etc., a murit acum la Berlin în vârsta de 86 ani. Niemann a fost la început mecanic, și la 1849 s'a dedicat carierei artistice. Niemann dispunea și de o voce minunată, și de o înfățișare eroică. De aceea, el a contribuit ca operele lui Wagner, cari la început au fost primite cu răceală, să-și facă un drum triumfal.

Căți bani au voie să poarte prizonierii. Până acum, conform unei ordinațiuni a ministerului de război, era interzis prizonierilor de război să poarte la dânsii mai mult de 10 cor. Acum o nouă dispoziție hotărăște, că salariul acordat unui prizonier nu trebuie să treacă de 5 cor. pe săptămână, iar prizonierul e obligat să întrebuițeze acești bani pentru a-și procura cele de lipsă.

O dare pe cafea neagră. Din Oradea-Mare se anunță, că primăria acestui oraș se ocupă cu planul, de a pune o dare pe cafeaua neagră din cafele. Și anume să însărcineze pe șeful chelnerilor (Zahkellner) — să încaseze de la fiecare consumator de cafea neagră un plus de 4 fileri, și în fiecare lună aceștia să verse în casele primăriei sumele adunate din această dare originală.

Incendiu pe un vapor de război japonez. Frankfurt 17 Ian. Din Tokio se comunică, că în urma unei explozii, s'a declarat pe crucișătorul pancerat „Tzukuba” un incendiu violent. 400 de oameni sunt dispăruți.

Știrile zilei.

Avis. Semnările referitoare la al V-lea împrumut de război se primesc până în 31 a lunii curente inclusive, la oficiul de poștă l din Brașov.

Brassó (Brașov) 18 Ian. n. 1917.

Direcțiunea de poștă și telegraf.

Nr. Mag. 711/917.

Plătirea obiectelor de cositor pentru scopuri de rebel. Obiectele de cositor predate în luna lui August 1916 autorității industriale orașenești — se plătesc la cassa oficiului de amănare orașenesc din Târgul Cailor, pe baza adeverinței prezentate. cassa plătește totdeauna dela 9—12 oare antermeridiane.

Brassó, în 15 Ianuarie 1917.

Magistratul orașenesc.

Nr. Mag. 1420/917.

Publicațiune referitoare la recepțiunea și predarea proviziunilor de ferecături de ușe, adunate în depouri sau înmagazinate.

Prin ordinațiunea ministerului de honvezi Nr. 26279/916 H. M. pres. 20 b. se declară de sechestrate, spre scopuri de rebel, toate ferecăturile de ușe înmagazinate la fabricanți și comercianți și înșirate mai jos după soiul lor întrucât acelea vor fi compuse în totalitate, sau în mod precumpănitor din aramă, alamă, mestecătură sau acioae.

Aceste ferecături sunt următoarele:

1. ciente, gămăli
2. ciente în formă de roză
3. pavăză de încuietoare
4. copeișe de lăcate
5. Mânere de ușă (la ușă cu tarifi și la răsuflători).

Ferecături împodobite în mod de tot bogat, nu trebuie să fie predate.

Ăci citatele ferecături pot fi vândute din mână liberă de posesorii lor la centrala de metale din Budapesta IV. vârosház utca 10 până la 20 Ian. 1917.

Decumva însă până la acest termen nu ar fi vândute, atunci cel mai târziu până la 31 Ianuarie 1917 trebuie să fie predate comisiunii competente de luat în primire din Budapesta.

Informațiuni mai detaliate despre modalitatea de predarea acestor mărfuri reviriate, se dau în despărțământul industrial orașenesc (Magistratul orașenesc, Strada Porții Nr. 63. etagiu II.)

Brassó în 16 Ianuarie 1917.

Magistratul orașenesc.

Războiul mondial.

Situația

Rapoartele oficiale ne anunță ocuparea capului de pod dela Nănești, precum și a acestei localități, cu care ocazie s'au făcut peste 500 prizonieri. De pe fronturile celelalte se înregistrează acțiuni de patrulare de-ale noastre încoronate de succes. Afară de această ici-colo lupte de artilerie și atacuri de-ale dușmanului, respinse. —

Frontul oriental.

Budapesta 17 Ian. Liniia de luptă a generalului Mackensen: Trupe de asigurare turcești înaintate la Vădeni s'au retras în liniia principală de asigurare dinaintea forțelor covârșitoare dușmane. Un atac al dușmanului spre vest dela Vădeni, cam la doi km. îndreptat împotriva pozițiilor noastre, l-am oprit cu focul nostru închis.

Liniia de luptă a Arhiducelui Iosif: Intre văile Casinu și Susița rușii și românii au trecut la atac cu mari forțe. Dușmanului i-a reușit să ajungă pe o înălțime, în timp ce pe toate celelalte părți ale liniiei de luptă, l-am respins pretutindeni pe dușman.

Liniia de luptă a principelui bavarez Leopold: La trupele ces. și reg. n'a fost nici un eveniment mai deosebit.

Frontul italian.

Pe platoul Karst și în valea Wipach a crescut activitatea artileristică.

Frontul sud-estic Situațiunea e neschimbată.

HÖFER, sub-șeful st. maj. austro-ungar.

Comunicatul marelui cartier general german.

Berlin 17 Ian. *Frontul apusean.* Liniia de luptă a moștenitorului de tron Rupprecht: În mai multe puncte a liniiei de luptă, focul de artilerie a devenit mai violent. În sectorul Jpern o întreprindere dușmană a fost zdrobită de focul violent al bateriilor noastre. Patrularele noastre au adus, în urma întreprinderilor lor succese, au capturat câte o mitralieră.

Liniia de luptă a clironomului: Regimentul de inf. d'n Hannovera și pionerii hannoverieni, după exploziile executate pe înălțimea Combres, au pătruns în pozițiunea inamică, unde au doborât pe avântpostul tranșeului și cu mai mulți prizonieri s'au reîntors la pozițiile lor.

Frontul oriental. Liniia de luptă a principelui bavarez Leopold: Focul violent de artilerie a fost urmat după amiază de atacuri rusești, în contra pozițiilor noastre aflătoare spre sud dela Smorgon, pe cari le-am respins. Pe dușmanul înaintat pe frontul îngust l-am alungat. Pozițiunea o ținem în întregime în posesia noastră, nenunțând cadavre rusești acoper sectorul de atac. În decursul nopții am respins mai multe trupe de recunoaștere și detașamente jefuitoare, cari înaintaseră în contra mai multor puncte a liniiei noastre.

Liniia de luptă a arhiducelui Iosif: În Carpații păduroși. Grupele de atac ale vânătorilor germani au adus, spre nord dela Bistrița-Aurie, la Coman mai mulți prizonieri ruși și o mitralieră din tranșeele dușmane. Intre văile Casinu și Susița rușii și românii (i-au continuat în mod crâncen atacurile lor în masă în contra pozițiilor de înălțime, pierdute de ei în ultimele lupte. Pe un con le-a reușit să pună piciorul, pe toate celelalte puncte i-am respins pe lângă marile lor pierderi.

Liniia de luptă a generalului Mackensen: Patrulare turcești înaintate pe șesul mocirlos dintre Brăila și Galați, s'au retras la Vădeni, dinaintea forțelor inamice covârșitoare în pozițiunea de asigurare. Detașamentele rusești cari înaintau în contra localității la Burtsea au fost oprite de focul artileriei noastre.

Frontul macedonean.

N'a fost nici un eveniment deosebit.

Cu toate, că în luna Decembre, relațiunile de anotimp, nefavorabile a mărșin în mod esențial activitatea de aviație, aviatorii noștri și construcțiunile noastre de apărare au cauzat dușmanului pierderi însemnate. Noi am pierdut 12, iar dușmanul 60 de aeroplane. În lupta aeriană am nimicit 48 de jos am împușcat 16, în urma silirii la aterisare s'au pierdut două din acestea, 32 de aeroplane sunt în posesiunea noastră; pânăce dincolo de liniia noastră am observat prăbușirea alor 44 de aeroplane.

LUDENDORFF șef. mar. cart. gen. german.

Comunicatul cartierului german.

Berlin 18 Ian. *Frontul apusean.* Liniia de luptă a moștenitorului de tron Rupprecht: La Loss, după o explozie engleză a urmat o luptă scurtă, cu care ocaziune pe dușmanul, ce înaintase. l-am respins într-o luptă crâncenă piept la piept, repede. În noaptea de 12 spre 13 Ianuarie, după luptele de lângă Serre, am evacuat tranșeele poziției dinainte, în diferite părți, pe care încă o țineam cu plan și neconturbați de dușman. De atunci dușmanul a ținut sub un foc vehement tranșeele părăsite, goale. Eri a avut loc atacul englezilor, pe care l-am așteptat și care a cauzat pierderi grele dușmanului.

Frontul oriental. Liniia de luptă a principelui bavarez Leopold: Pe lângă timpul curat, în multe sectoare activitatea reciprocă de artilerie a crescut. Spre nord dela Kraszny trupe rusești de atac înzecit covârșitoare au pătruns într-o poziție de strajă de tabără, care însă a ajuns iarăși în posesiunea noastră. În alte locuri am respins detașamente jefuitoare și patrulare.

Liniia de luptă a arhiducelui Iosif: În timp ce spre sud dela drumul Oituz atacul unor forțe mari rusești s'a prăbușit în focul nostru de artilerie și mitraliere, între văile Susița și Putna ne-a reușit, în urma unei înaintări însemnate, să aducem ca prizonieri, din pozițiile dușmanului, 1 ofițer, 230 oameni de trupă și o mitralieră.

Liniia de luptă a generalului Mackensen: În Dobrogea de câteva zile artileria rusească bombardează Tulcea și Isaccea. Număroși locuitori — în deosebi femei și copii — au murit.

Frontul macedonean. În mod sporadic foc slab de artilerie.

LUDENDORFF șef. st. maj. german.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 18 Ian. *Frontul oriental.* Liniia de luptă a generalului Mackensen: Artileria rusească bombardează în Dobrogea localitățile Tulcea și Isaccea.

Liniia de luptă a arhiducelui Iosif: Intre văile Putna și Susița o întreprindere de-a noastră a avut un succes, făcând prizonieri 1 ofițer și 230 oameni de trupă și capturând o mitralieră. Spre sud dela drumul Oituz-ului, puternice atacuri rusești s'au prăbușit în focul nostru de artilerie și mitraliere.

Liniia de luptă a principelui bav. Leopold: În Wolhynia foc dușman de artilerie, potentat.

Frontul italian. Pe platoul Karst și în valea Wippach și ări a fost activitate violentă de artilerie.

Frontul sud-estic. Neschimbată situația.

HÖFER subșef al st. maj. austro-ungar.

Comunicatul marelui cartier general german.

Berlin 19 Ian. *Frontul apusean.* Patrularele noastre au executat în mai multe locuri întreprinderi pline de succes.

Frontul oriental. Liniia de luptă a principelui bavarez Leopold: Activitatea de luptă, care în ultimele zile devenise mai violentă, iarăși a stagnat.

Liniia de luptă a arhiducelui Iosif: Spre nord dela valea Susița, pe marginea Maraski, atacurile dușmanului îndreptate în contra pozițiilor noastre de înălțime au eșuat, pe lângă pierderile grele ale dușmanului.

Liniia de luptă a generalului Mackensen: Situația e neschimbată.

Frontul macedonean. Înaintarea unui grup de armată englez în contra localității Seres, am respins-o cu ușurință.

LUDENDORFF șeful marelui cartier general german.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Frontul oriental. Inamicul a îndreptat eri după amiază atacuri puternice împotriva pozițiilor noastre dintre valea Susița și Casinu, cari au eșuat în focul nostru. În Wolhynia iarăși a scăzut activitatea de luptă.

Frontul italian. Trupele noastre dela nordul liniiei de luptă din Karst au adus, din întreprinderile succese îndreptate în contra pozițiilor anterioare dușmane, ca prizonieri 4 ofițeri și 120 oameni de trupă, capturând și o mitralieră.

Frontul sud-estic. N'a venit nici un eveniment deosebit.

HÖFER subșeful stat. maj. austro-ungar.

Comunicatul oficial al marelui cartier german.

Berlin 21 Ian. 1917. *Frontul apusean.* Abstrăgând dela lupta de artilerie, care numai în unele locuri a devenit puțin mai violentă, și dela întreprinderile norocoase ale unor patrulare de explorare, ziua a trecut fără ivirea vreunui eveniment mai de valoare.

Frontul răsăritean. Liniia de luptă a principelui bavarez Leopold: Spre ost dela Baranovici trupe de atac germane au pătruns în șanțurile rusești și s'au întors cu mulți prizonieri.

Liniia de luptă a principelui Iosif: În Carpații ostici atacul plănuit de dușman pe drumul dela valea Putnei în urma focului violent și sigur al artileriei noastre, a rămas de nu s'a putut desvolta. Încercări mai mici rusești de înaintare au fost respinse de noi.

Grupa armată Mackensen: Cu căderea localității Mănesci din 19 Ian. a căzut întreg capul podului de acolo, pe care rușii încă mai căutau al susține, luptând cu încăpăținare.

Trupe din Pomerania, din Altmack și Prusia vestică au ocupat cu asalt mai multe linii dușmane ale căror puncte de sprijin au fost grozav de întărite, iar localitatea însăși am ocupat-o după lupte aspre de stradă. Pe rușii ce voiau să se mântuiască trecând dincolo de Siret, tunurile noastre grele precum și mitralierele luându-i din flanc sub focul lor le-au cauzat pierderi însemnate. Aici am făcut prizonieri 1 ofițer și 555 de soldați de rând, capturând apoi 2 mitraliere și 4 aruncătoare de bombe.

Frontul macedonean: Spre ost dela Paralovo, la cotitura râului Cerna un detașament de explorare german a avut întreprinderi norocoase.

LUDENDORFF șef de stat major.

Comunicatul oficial al marelui cartier Austro-Ungar.

Budapesta 21 Ian. 1917. *Frontul oriental.* Spre apus dela Nomoloasa, cu ocazia ocupării capului de pod dela Nănești trupele noastre au făcut 556 de prizonieri capturând 2 mitraliere și 1 aruncătoare de bombe. În regiunea Mestecănești artileria rusească a îndreptat un foc puternic asupra pozițiilor noastre, atacul care a urmat după acest foc de artilerie, a eșuat dela început deja. În regiunea Maramurășului un aviator de-al nostru a doborât un aeroplan dușman. Conducătorii aeroplanului au căzut nevătamați în mâinile noastre, iar mai departe spre nord n'au fost evenimente mai importante.

Pe frontul macedonean și sud-estic nimic mai important.

Comunicat oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 20 Ian. *Frontul oriental:* Grupa Mackensen: Regimente germane au ocupat cu asalt localitatea Nănești situată spre apus dela localitatea Nămolosa. Liniia de luptă a arhiducelui Iosif: Trupe ruso-române au încercat și ieri de-a ataca cu puteri mari în regiunea nordică dela Valea Susița, toate atacurile însă au eșuat, și afară de pierderile sângeroase, dușmanul a lăsat în mâinile noastre încă și 400 de prizonieri. Spre nord-ost dela Belbor detașamentele noastre au respins trupe de explorare dușmane, iar la Valea Putnei patrularele noastre întâlnind patrile de explorare dușmane le-au pus la fugă.

Liniia de luptă a Principelui bavarez Leopold: De pe această liniie nu avem nimic de anunțat. — Pe frontul italian și sudestic nu e nici o schimbare.

Höfer lociștorul șefului de stat major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier german.

Berlin 20 Ian. 1917. *Frontul apusean:* Spre apus dela Wytscchaene și dela La Bassee am respins azi noapte trupe engleze cari încercară a ne ataca. Intre canalele Doller și Rajiza trupe Württembergiene au avut întreprinderi norocoase

Frontul oriental: Liniia de luptă a Principelui bavarez Leopold: evenimente mai însemnate nu au fost.

Liniia de luptă a Arhiducelui Iosif: În Carpații ostici spre nord-ost dela Belbor trupe mai mici rusești au încercat în mai multe rânduri a ne ataca pozițiile noastre dar toate au rămas fără rezultat. — Spre nord dela Valea Susița trupe române au învit atacul ce-l încercară în zilele anterioare tot în locul acela, după lupte grele cari au cauzat dușmanului pierderi sângeroase, i-am respins. Dușmanul, pe lângă mai multe sute de morți ce a lăsat în fața pozițiilor noastre a mai pierdut 400 de oameni, cari au rămas, prinși în mâinile noastre.

Grupa armată Mackensen: Pe lângă toate împrejurările grele și nefavorabile trupele noastre au ocupat cu asalt localitatea Nănești situată pe cursul râului Siret. Frontul macedonean: Ziua de ieri pierdută și noaptea le-am petrecut în liniște.

Ludendorff șeful statului major.

Ultima oră.

Activitatea unui crucișător ajutător german.

Berlin 21 Ian. După un anunț al ziarului „Petit Parisien” din Washington, societățile de asigurare americane au suferit, prin pierderile de corăbii cauzate de noul crucișător ajutătoriu german (de tipul lui „Möwe”), o pagubă de 10 milioane dolari.

Prezidenții parlamentelor puterilor centrale în cartierul principal.

Berlin 22 Ian. Prezidenții parlamentelor Puterilor Centrale vor călătoria azi Marți, la invitarea împăratului german, în marele cartier general.

Mare explozie catastr'ofală într-o fabrică londoneză de muniție.

Londra 22 Ian. Efectul exploziei în fabrica de muniție a fost teribil. După groaznică explozie se înălță o colună de foc către cer. Intro periferie de 3/4 km. partrași s'a extins o uriașă pustiere. Numărul morților și-al răniților era așa de mare, că ascunderea și îndepărtarea lor a fost împrăunată cu greutate. După explozie s'au revărsat în toate părțile fluidități arzătoare. Case întregi au trebuit demolate pentru potolirea focului.

London 22 Ian. În mod oficial se anunță: Numărul persoanelor omorâte prin explozie, se urcă la 60. În spitale au fost transportați 112 răniți, în îngrijire particulară se află 265 vulnerați,